Súd:	Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka:	4C/42/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3216200447
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Monika Sitáriková
ECLI:	ECLI:SK:OSBN:2017:3216200447.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou sudkyňou JUDr. Monikou Sitárikovou v právnej veci žalobcov: 1/ T.. X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX B., 2/ G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX B., zast. zákonnou zástupkyňou T.. X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y.V. XXX/X, XXX XX B., 3/ O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX B., zast. zákonnou zástupkyňou T.. X.O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX B.Á., 4/ U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX B., zast. zákonnou zástupkyňou T.. X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX B., 5/ T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. Z. XXX/XX, XXX XX V. U., 6/ G. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. Z. XXX/XX, XXX XX V. U., všetci žalobcovia právne zast. Mgr. Petrom Reom, advokátom so sídlom Dvojkrížna 2, 821 07 Bratislava, proti žalovanému: H. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. - G. XXX, XXX XX D., o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 10.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 15.01.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2/ sumu vo výške 10.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 15.01.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 3/ sumu vo výške 10.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 15.01.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4/ sumu vo výške 10.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 15.01.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 5/ sumu vo výške 7.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 7.000,- eur od 06.04.2016 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VI. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 6/ sumu vo výške 4.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 4.000,- eur od 06.04.2016 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VII. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.

VIII. Žalobcovia 1/ - 4/, každý z nich voči žalovanému má nárok na náhradu trov konania.

IX. Žalobkyňa 5/ má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 40 %.

X. Žalobkyni 6/ nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 11.2.2016 doplnenou dňa 1.4.2016 sa žalobca 1/ až 6/ domáhali, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy, každému z nich 10.000,- eur, ako nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti z dôvodu, že následkom dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa XX.XX.XXXX a ktorú spôsobil žalovaný, zomrel G. X., manžel žalobkyne 1/, otec žalobcov 2/ až 4/, syn žalobkyne 5/ a brat žalobkyne 6/, ktorým zásahom žalovaného došlo v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka k neodvrátiteľnému zásahu do práva na ochranu súkromia a rodinného života žalobcov, pričom tento zásah do ich práva na ochranu súkromia je nenapraviteľný, mimoriadne významný, citlivý a hlboký a to z dôvodu, že žalobcovia ako manželka, deti, matka, sestra stratili manžela, otca, syna a jediného brata, s ktorým tvorili plnohodnotne fungujúcu rodinu. Smrťou manžela, otca, syna, jediného brata im vznikla nenahraditeľná, žiadnymi prostriedkami neodstrániteľná ujma. Vychádzajúc z právoplatného Rozsudku Okresného súdu Žilina, v ktorom súd rozhodol, že žalovaný je zodpovedný za smrť manžela, otca, syna a jediného brata je nepochybné, že žalovaný zasiahol týmto porušením svojej povinnosti do práva na ochranu osobnosti žalobcov, a to hrubým a podstatným spôsobom. Náhrada nemajetkovej ujmy poskytnutá v peniazoch môže prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Úmrtie manžela, otca, syna a jediného brata bolo pre žalobcov osobitne závažnou ujmou, pretože mali so svojim manželom, otcom, synom a jediným bratom vytvorené úzke rodinné väzby. Išlo o najbližšiu osobu v živote žalobcov, čo malo za následok závažnú ujmu v podobe zhoršenia kvality života najmä vo sfére citovej. Žalobcovi a museli opakovane vyhľadať odbornú psychologickú pomoc, resp. duchovnú útechu.

2. Žalobkyňa 1/ vo výpovedi uviedla, že G. X. bol manžel a človek s veľkým milujúcim srdcom. Veľmi ich všetkých miloval, bolo jej dopriate si s ním prežiť krásnu lásku, v manželstve 13 rokov a 7 mesiacov, z ich krásneho vzťahu mali troch synov. G. sa narodil rok po svadbe, najstarší. Manžel bol na neho veľmi hrdý, ešte k tomu sa volal G.. Po roku prišiel O. a za 2,5 roka U.. G. vždy hovoril, že je ako v tej rozprávke, bol raz jeden kráľ a ten mal troch synov. Doteraz žalobkyňa čerpá z jeho lásky ktorú s ním prežila spolu so synmi. Stále ho ľúbi pretože verí že je stále s nimi. Miloval svojich troch synov, miloval aj svojich rodičov a jeho sestru, jej rodinu. Boli krstní rodičia jej deťom. Vzťahy naďalej udržiavajú a majú veľmi pekné vzťahy, pravidelne sa navštevujú, pomáhajú jej ako sa len dá, či už svokrovci alebo švagriná G. s rodinou. V čase manželstva spolu podnikali výlety, dovolenky, prežívali krásne zážitky a dňa XX.XX.XXXX sa všetko zmenilo. Život sa zastavil, nechápali čo sa deje. Keď sa v nemocnici dozvedela tú najkrutejšiu pravdu, nevládala stáť, nechcela to prijať, neverila jednoducho tomu, všetko zrazu bolo iné. Keď prišli domov revali všetci, svokrovci, G.. Verí že niekde je, sú veriaci. Keď niečo žalobkyňa robí volá si ho na pomoc. Najhorší bol pohreb ktorý bol po týždni keďže museli byť ešte nejaké úkony v rámci úmrtia, keďže to bola dopravná nehoda. S chlapcami boli svokrovci, švagriná, keďže nevládala variť, nosili mi jedlo. Vyhľadali duchovnú oporu, viedli nás kňazi. Obvodná lekárka jej dala pred pohrebom magnézium pre lepšie zvládnutie. Na pohrebe bolo veľké množstvo ľudí ktorí sa snažili im prejaviť svoju ľútosť, súcit, pretože G. milovali všetci, bol vynikajúci pracovník, kolega. Manžel od piatej triedy hrával futbal, viedol k tomu aj svojich synov, bol kapitánom, kvôli zlomenine nohy však prestal s futbalom. S futbalom nikdy neskončil ani neprestal. Od malinka viedol všetkých synov k futbalu, brával ich do Nemšovej na ihrisko. Najviac inklinoval k futbalu O., ktorému sľúbil športovú školu, už to však nestihol. V školskom roku 2014/2015 na športovú školu na futbal prihlásila. Chodili ho povzbudzovať do Trenčína. O. hovoril že "takto to budem robiť, takto mi to tatinko hovoril". V marci 2015 spadol na koleno, hneď vyhľadala lekársku pomoc, nosil mesiac ortézu. Trénoval a hral aj cez bolesť, vždy išiel naplno a potom to koleno už po tých tréningoch a zápasoch ho nadmieru bolelo, tak od augusta 2016 musel prestať. Spolužiaci mu to dávali najavo že nevládze. V septembri nastúpil ešte asi na dva dni do školy do športovej, nezvládol to tam, tak ho na druhý deň preložila do školy do Nemšovej. S tikmi mu to začalo ako prvému po úmrtí. O. lekár skúšal rôzne lieky, bol z nich malátny, tak ich neužíva. až do roku 2016, pravidelne navštevovali ambulanciu. Tiky mu neprestali, tiky má stále, lieky mu nepomáhajú. Najmladší U. tri týždne po pohrebe, mali futbal v škole a počas futbalu ho sotili tak, že si vykrútil členok, mal nebezpečne zlomenú ruku. Sestrička po tichu povedala že je psychicky oslabený zo straty otca. Aj takéto oslabenie mu spôsobilo ťažkú zlomeninu. Navštevovala fakultnú nemocnicu Trenčín. Neskôr chodila s ním na rehabilitáciu. Nedotkne sa ramena. Veľa sa rozprávali, s kňazmi sa rozprávali, myslí že mu to pomohlo. Sesternica jej bola duchovnou oporou, spávala u nás. S najstarším synom si myslela že

je všetko v poriadku, všetky veci s ním preberala týkajúce sa domácnosti, zdravotného stavu chlapcov. Videla sa že je trošku zamlknutý, ale vždy jej povedal a povzbudil ju že bude všetko robiť tak ako keby tam bol tatinko. V septembri mal nastúpiť na strednú školu, kde aj nastúpil. Na druhý deň riešila s triednou pani učiteľkou šikanu ktorá bola zaznamenaná, ale netrvala na tom aby sa to riešilo. Večer nemohla G. utíšiť. G. vydržal do tejto školy chodiť 1,5 mesiaca a potom jej povedal: "Maminka viem že máš toho veľa ale už nevládzem." Zmenila mu školu kde má lepšie zameranie. Tatinko im vždy hovoril že im vždy pomôže s výberom školy aj so zamestnaním. G. prestup na inú školu nezvládal a bolo im odporúčané navštíviť Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie kde bol zaradený do procesu a ktoré navštevujeme v Dubnici nad Váhom. V tom istom čase žiadala pána doktora W. ktorý ich už poznal o najbližší možný termín na vyšetrenie, v decembri 2016, ktorého naďalej navštevuje T.. W.. Ďalší termín má 10.04. Ako diagnózu to čo si našla na internete, depresie, ktoré vznikajú zo strany blízkej osoby a z prechodu zo základnej na strednú školu. Z kolektívu ktorý dobre poznal zrazu prišiel do iného kolektívu a tento ho nechápal. Boli dni kedy nebol schopný vôbec ísť do školy. Jeden deň išiel, dva dni bol doma. Často som ho do školy vozila keď som išla do práce neskôr. Nikdy nebol večer presvedčený že ide ráno do školy, hovoril že uvidí. Navštevujú duchovného otca ktorý im pomáha a usmerňuje ich ako zvládať stres. G. mal také myšlienky že aj sa vybral ráno do školy s obavou čo mu zasa spolužiaci povedia a napísal mi smsku: "maminka nevládzem ísť do školy, veľmi ťa ľúbim ale už nevládzem ďalej žiť." Tieto myšlienky má veľmi často. Keď mu zavolala naspäť nezdvíhal mi telefón, nevedela som čo sa deje. Zavolal sám. Teraz navštevuje školu kde sa mu veľmi intenzívne venujú. Vie že mu každý chce dobre zo školy, ale povie že: "neviete čo sa vo mne odohráva, ja to neviem povedať." Žalobkyňa stratu manžela pociťuje z každodennej prítomnosti. Boli stále spolu, všetky problémy spolu riešili. Pri výchove jej bol oporou. Spolu chodili na výlety, na vyšetrenia, chýba jej jeho láska. Uvedomuje si že málokto prežil taký krásny vzťah ako mali. Pomáhal v domácnosti, prácach na záhradke. Bývajú v rodičovskom dome ktorý si začali zveľaďovať, zobrali si úver na jeho zateplenie. Synovia pociťujú stratu ich otca v tom že tu už nikdy s nimi nebude, že nebudú chodiť nikde spolu ako rodina. Bol tréner, brával ich na tréningy. Synovia sa venujú futbalu, manžel sa im vždy snažil podať pomocnú ruku, ukazoval im čo sa ako robí, venoval sa im od samotného malička. Žalovaný ju nikdy nekontaktoval, neospravedlnil sa, neponúkol pomoc.

3. Žalobkyňa 5/ uviedla, že G. X. bol strašne dobrý syn, dobrý manžel. Ona má bolesť a ešte keď vidí tie deti v akom stave sú. Manžel z toho "na srdce chytil", ležal mesiac v nemocnici z toho. Keď voľačo potrebovala zavolala mu (synovi), hneď bol u nich. Svoje deti mal rád, deti sa v ňom videli. Mal rád aj manželku, inak ako X. jej nepovedal. Jeho mal každý rád. Vždy bol usmiaty. Bol spoločenský, kto čo potreboval to pomohol. Vzťah k vnukom (žalobcom 2/ až 4/) má taký ako mala aj predtým. Pomáhali si ako rodina, mali v sebe oporu. Má ich rada. Okrem dcéry a syna G. nemala iné deti. Žalovaný ju nikdy nekontaktoval, neospravedlnil sa, neponúkol pomoc.

4. Žalobkyňa 6/ uviedla, že brat bol vzorný otec, staral sa vzorne o rodinu, o deti, o manželku, podporoval ich ako mohol. Viedol ich k čestnosti, zodpovednosti. Do všetkého ich zaúčal. Ona (žalobkyňa 6/) býva u rodičov, brat pomáhal a jej a aj jeho deti mali záujem pomáhať. Pomáhal aj jej a jej rodine napr. keď ich manžel nemohol odviesť, má dve vysokoškoláčky, bol hneď ochotný. Bol obetavý, venoval sa chlapcom, vozil ich na tréningy. Boli spolu na dovolenkách. Aj tam videla že sa im venoval. Chýba im všetkým. Je to zbytočná smrť. Dostal málo rokov a všetci už musia žiť iným životom. Mesiac po tom ako brat zomrel mal U. sväté prijímanie, bolo to vidieť, bolo to iné ako keď boli na prvom svätom prijímaní jeho bratia a tata tam nebol. Ale chýbal aj potom. Aj deti žalobkyne ho mali radi. Keby sa to nestalo, mohlo sa predísť komplikáciám so srdcom ktoré má otec, žalobkyňa chodí s ním po lekároch. Takisto aj u nej samej sa prejavili problémy so srdcom, tiež musí ísť na interné. Prosí boha aby to zvládli, aby to zvládla X., so zdravotným stavom detí, je to aj finančná záťaž. Brat jej veľmi chýba, bol jej oporou. Nemôže už rátať s jeho pomocou. napr. po lekároch. Ale je jej oporou aj manžel. Brat žil v spoločnej domácnosti, do roku 2000, kedy sa oženil. Potom ako sa odsťahoval sa navštevovali stále. Odsťahoval sa do B., je to blízko. Žalovaný ju nikdy nekontaktoval, neospravedlnil sa, neponúkol pomoc.

5. Podľa § 470 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") účinného od 1.7.2016 ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola riadne doručená nevyjadril, na pojednávania vo veci sa nedostavil, neúčasť na pojednávaní konaného dňa 28.3.2017 telefonicky z pracovných dôvodov ospravedlnil. Sud konal pojednávanie a prejednal vec v jeho neprítomnosti podľa ust. § 180 C.s.p., vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov 1/, 5/ a 6/, listinami: Rozsudok Okresného súdu Žilina č.kon. 1T/5/2015 zo dňa 29.1.2015, lekárske správy z detskej psychiatrickej ambulancie T.. W. I. o žalobcovi 3/ a liečbe z obdobia os 22.6.2014 do 29.9.2015, Rozhodnutie Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zo dňa 28.10.2016 z ktorého je zrejmé, že žalobca 2/ bol prijatý do tohto zariadenia za účelom poskytovania individuálnych intervencií na základe žiadosti zákonného zástupcu, lekárska správa ohľadom žalobcu 3/ z ortopedickej ambulancie zo dňa 18.10.2016 a 31.08.2016, lekárske správy žalobkyne 1/ T.. Q. V., lekárske správy Fakultnej nemocnice Trenčín oddelenia úrazovej chirurgie za obdobie od 15.05.2014 do 26.08.2014 vo vzťahu k žalobcovi 4/, lekárske správy z detskej psychiatrickej ambulancie T.. I. W. o žalobcovi 2/ z obdobia od 01.12.2016 do 23.03.2017 a lekárske správy detskej psychiatrickej ambulancie T.. W.W. I. o žalobcovi 3/ za obdobie od 29.10.2015 do 26.05.2016 a zistil nasledovný skutkový stav podstatný pre rozhodnutie vo veci:

7. Dňa XX.X.XXXX pri dopravnej nehode žalovaný motorovým vozidlom Škoda Fabia bielej farby po ceste I/18 od Žiliny do Martina narazil do osobného motorového vozidla Mercedenz Benz C220, následkom čoho dostalo šmyk, otočilo sa, prešlo do protismeru, kde následne došlo k stretu s vozidlom Iveco, pričom pri tejto dopravnej nehode utrpel zranenia okrem iných osôb i G. X., ktorým pri prevoze do FNsP Žilina G. X. podľahol. Žalovaný bol Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.kon. 1T/5/2015 zo dňa 29.1.2015 uznaný vinným, že z nedbanlivosti spôsobil inému smrť závažnejším spôsobom konania, ako vodič, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytol osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak mohol urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, a maril výkon rozhodnutia súdu tým, že vykonával činnosť, na ktorú sa vzťahuje, rozhodnutie súdu o zákaze činnosti, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1. 2 písm. a) Trestného zákona, prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa ust. § 348 ods. 1 písm.d) Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov s tým, že poškodení (medzi nimi aj žalobkyňa 1/) boli so svojim nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie. Pri tejto dopravnej nehode zahynul príbuzný žalobcov, G. X., ktorý bol manželom žalobkyne 1/, otcom žalobcov 2/- 4/, jediným synom žalobkyne 5/ a bratom žalobkyne 6/.

8. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

9. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.
Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinného od 1.2.2013), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10. Z vykonaného dokazovania a použitím citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcov 1/ až 4/ je dôvodná v celom rozsahu a žalobe žalobkyne 5/ a 6/ súd vyhovel čiastočne. Súd sa v prvom rade zaoberal vecnou legitimáciou strán sporu. Žalovaný preukázateľne ako vodič motorového vozidla zavinil dňa XX.X.XXXX dopravnú nehodu a tým okrem iného spôsobil smrť G. X., príbuzného žalobcov. Žalovaný týmto svojim konaním zasiahol do osobnostných práv zomrelého,

konkrétne do jeho práva na život. Týmto svojim konaním žalovaný zároveň zasiahol do osobnostných práv príbuzných po zomrelom G. X., a to konkrétne do ich práva na rodinný a súkromný život a spôsobil im citovú ujmu, čo je aspektom pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej sa domáhajú. Z titulu zásahu do osobnostných práv žalobcov žalovaným je tak žalovaný vecne pasívne legitimovaný.

11. Konaním žalovaného žalobkyňa 1/ stratila manžela, žalobcovia 2/, 3/, 4/ stratili otca, žalobkyňa 5/ jediného syna a žalobkyňa 6/ stratila jediného súrodenca, pričom v ich prípade v čase smrti pretrvávali, fungovali plnohodnotne rodinné vzťahy. Žalovaný ako vodič dňa XX.X.XXXX spôsobil dopravnú nehodu s následkom smrti príbuzného žalobcov a tak zasiahol do sféry osobnostných práv žalobcov. Uvedené vyjadrujú ich zdôvodnenia, že smrťou ich blízkeho (manžela, otca, syna, brata) stratili pomoc a podporu, ktorú im táto osoba poskytovala. Stratili človeka, otca (žalobcovia 2 až 4/), ktorý sa im plnohodnotne venoval, s ktorým trávili čas, na ktorého sa mohli obrátiť o potrebnú pomoc radu, usmernenie, manžela (žalobkyňa 1/), ktorého milovala, s ktorým spoločne vychovávala synov, ktorý jej bol pomocou a oporou vo fungovaní a vedení spoločnej domácnosti, syna (žalobkyňa 5/) na ktorého sa mohla obrátiť ako na svoje dieťa v starobe a chorobe a brata (žalobkyňa 6/), ktorý je bol oporou, pomocou. Všetci žalobcovia tak toho času (v dôsledku konania žalovaného) nemajú viac možnosť byť so zosnulým, riešiť s ním zásadne rozhodnutia v živote, spoliehať sa na neho v rozhodovaní, usmerňovaní v spoločnom rodinnom živote, ísť so zosnulým na dovolenku, výlet, absolvovať kultúrne alebo spoločenské podujatie, tráviť s ním čas, čím sú všetci žalobcovia ochudobnení v ich ďalšom rodinnom, súkromnom a citovom živote. Z tohto hľadiska a týmito skutkovými zdôvodneniami bola daná vecná aktívna legitimácia všetkých žalobcov. Zároveň bol daný aj právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v ich osobnostnej sfére v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného, ktorý spôsobil smrť ich blízkeho, čo jednoznačne vyplýva z uvedeného rozsudku Okresného súdu Žilina.

12. To, že v dôsledku dopravnej nehody zavinenej žalovaným dňa XX.X.XXXX zomrel G. X. bolo preukázané citovaným trestným rozsudkom. To, že táto osoba bola v rôznom príbuzenskom pomere k žalobcom, bolo nesporné, vyplývalo to z výpovedí žalobcov, pričom žalovaný tieto skutočnosti nespochybňoval. Z vykonaného dokazovania zároveň súd dospel k záveru, že smrťou blízkej osoby žalobcov v dôsledku konania žalovaného došlo k zásahu do rodinného a súkromného života žalobcov a ich citového života. Strata rodiča, dieťaťa, manžela alebo súrodenca je nenapraviteľná, nereparovateľná, pričom k nej v danom čase nemuselo dôjsť, keďže smrť príbuzného žalobcov bola násilná a nie prirodzená. Tým je splnená požiadavka ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nezdá byť postačujúce v prípade smrti blízkej osoby v dôsledku konania inej osoby. Výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom je potrebné zohľadniť v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Závažnosť ujmy v rodinnom živote, v súkromnom živote a v citovom prežívaní žalobcov možno posudzovať len z objektívnych hľadísk, pretože nie je reálne možno presne a empiricky zistiť, kto ako prežíva smrť blízkej osoby a do akej miery ho takáto okolnosť zasiahla v citovej oblasti a ako rýchlo a akým spôsobom je schopný sa s takouto udalosťou vyrovnať, alebo aspoň čiastočne zmieriť. Nie je možné vžiť sa do situácie každého zo žalobcov, ktorému nečakane zomrel rodič, dieťa, manžel alebo súrodenec.

13. Pokiaľ ide o samotnú podstatu priznania náhrady nemajetkovej ujmy, tak ide o primeranú náhradu nemajetkovej ujmy, nie o úplnú, keď zásah do súkromného a rodinného života žalobcov sa objektívne ani vyčísliť nedá. Absolútne nejde o cenu života, ako to býva často prezentované. Ide o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť primeraná okolnostiam prípadu a slúži iba na zmiernenie ujmy, ktorú žalobca (príbuzný) utrpel. Z objektívneho hľadiska nemôže byť úplnou náhradou a zároveň nemôže slúžiť ani ako nástroj pomsty voči osobe, ktorá do osobnosti žalobcu zasiahla, nemôže slúžiť ani ako nástroj na obohatenie sa, ani ako nástroj na ekonomickú likvidáciu.

14. Žiadny právny predpis jednoznačne neupravuje výšku náhrad nemajetkovej ujmy poskytovanú v takýchto prípadoch a žiadna finančná čiastka nemôže poškodeným (pozostalým žalobcom) odčiniť stratu najbližšej osoby. Súd pri rozhodovaní o výške nárokov preto vzal do úvahy okrem vyššie uvedených skutočností a konkrétnych okolností života každého zo žalobcov aj okolnosti, ktoré by mohli byť v týchto veciach akýmsi ukazovateľom na to, aby výška nemajetkovej ujmy bola v obdobnej veci poskytovaná. Podľa názoru súdu uvedené môže najlepšie vystihnúť porovnanie súm priznávaných v obdobných veciach v rámci určitého priestoru, a to konkrétne v rámci Európskej únie, najmä pokiaľ ide o susedné

štáty Slovenskej republiky a s poukazom zvlášť na Českú republiku, s ktorou Slovenská republika donedávna zdieľala tie isté právne normy upravujúce náhradu nemajetkovej ujmy. V Českej republike boli v nedávnej minulosti zavedené, no neskôr zrušené, paušálne sumy odškodňovania v obdobných prípadoch, pričom v prípade smrti manžela a detí to bolo 240 000,- Kč a v prípade ostatných príbuzných 175 000,- Kč (cca 8 900,- eur resp. 6 500,- eur). Istým spôsobom môže byť pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy návodom aj zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ktorý v ustanovení § 5 ods. 1 uvádza, že ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy. V čase nehody bola výška minimálnej mzdy 352 eur. Vychádzajúc z týchto súm súd preto v celom rozsahu priznal za smrť rodiča dieťaťu (žalobcom 2 až 4/) a rovnako tak osobe, ktorej zomrel manžel (žalobkyňa 1/) sumu, ktorú si v podanej žalobe uplatnili (10000,- eur). Pokiaľ ide o súrodencov alebo rodiča, ktorému zomrelo dospelé dieťa, v tomto súd poukazuje na paušálne sumy odškodnenia upravené v Belgicku, kde je suma náhrady 1 500,- eur pozostalému súrodencovi, ktorý so zomrelým nežil v spoločnej domácnosti a suma náhrady 3 750,- eur rodičovi zomrelého dieťaťa, ktoré nežilo s rodičom v spoločnej domácnosti. Aj z týchto súm súd vychádzal pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy a v prípade žalobkyne 5/ a 6/ tým že zohľadnil konkrétne okolnosti každého z nich. V prípade žalobkyne 5/ zohľadnil vek pozostalej osoby a vek zomrelého, a skutočnosť, že žalobkyňa 5/ stratila jediného syna, ktorý je mohol pomáhať v starobe a za primeranú náhradu určil sumu 7000,- eur a v prípade žalobkyne 6/ za primeranú určil náhradu vo výške 4000,- eur, kedy zohľadnil tú okolnosť, že žalobkyňa 6/ stratila jediného súrodenca, a vo zvyšnej časti súd žalobu žalobkyne 5/ a 6/ zamietol.

15. Žalovaný žalobcom požadovanú nemajetkovú ujmu neuhradil, je v omeškaní. Žalobcovia však súdu žiadnu výzvu o splnenie povinnosti adresovanú žalovanému súdu nepredložili a preto za takúto výzvu súd považovať až doručenie žaloby žalovanému, pričom túto žalovaný prevzal dňa 04.04.2016 a teda splatnosť dlhu nastala dňom 05.04.2016, a teda dňom 06.04.2016 je žalovaný v omeškaní, a žalobcom od tohto dňa patrí nárok z priznanej sumy na úrok z omeškania. Keďže sa každý zo žalobcov domáhal úroku z omeškania od skoršieho dňa, v tejto časti súd žalobu žalobcov zamietol.

16. Lehotu na plnenie určil súd podľa ust. § 232 ods. 3 C.s.p. Súd žalovanému určil dlhšiu lehotu na plnenie. Je toho názoru, že vzhľadom na výšku plnení, možnosti žalovaného, ktorý sa vo februári vrátil z výkonu trestu odňatia slobody nie je v možnostiach žalovaného žalobcom 1/ až 6/ splniť uloženú povinnosť v lehote 3 dní.

17. O nároku na náhradu trov konania strán sporu žalobcov 1/ až 4/ a žalovaného rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca 1/ až 4/, každý z nich bol úspešný v celom rozsahu preto im (každému z nich) súd voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni 5/ rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. Žalobe žalobkyni 5/ bolo vyhovené vo výške 7000,- eur čo predstavuje 70 % %) a v časti o zaplatenie 3000 eur bola žaloba zamietnutá čo predstavuje 30 %. Súd žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania 40 % (70-30%), pričom podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni 6/ rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. a 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd nepriznná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Aj keď súd žalobe žalobkyni 6/ vyhovel (čo do dôvodnosti, základu nároku) náhradu trov konania jej nepriznal vzhľadom na výšku priznaného plnenia t.j. výšku náhrady nemajetkovej, na ktorú ako takú má žalovaná 6/ ako sestra zosnulého pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný nárok (čo do dôvodu bola žalobkyňa 6/ úspešná) keď výšku súd určil len vo výške 40 % z požadovanej sumy žalobkyňou 6/ a preto súd rozhodol, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný.

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359. Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).